

kunde bestemme, hvilke Kommuner der selv burde udrede Udgiften, og hvilke der skulde have Hjælp; men man kan ogsaa gaa til en anden Forklaring, og det er da den, der for saa vidt ligger i Ordene, at man skulde give Dyrctidstillæg til utilstrækkelig lønneede Almueskolelærere og Lærere uden Hensyn til Kommunens økonomiske Forsatning, altsaa til samtlige saakaldte utilstrækkelig lønneede Lærere og Lærere uden Hensyn til Kommunens Stilling. Hvis saa er, vilde det ganske vist i dette Punkt falde sammen med Folkethingets Forslag, men der vilde da blive tilbage, at man ikke havde sagt os Noget om, hvad der skulde menes med utilstrækkelig lønneede Almueskolelærere, der blev da tilbage, at det maatte Rigsdagen ikke kunne have nogen Mening om, men det skulde man overlade til Skoleraadene og Ministeren. Dernæst er der Intet sagt om, hvilket Tillæg disse Lærere skulle have, efter hvilke Regler det skulde gives. Somme kunde efter dette Forslags Ordlyd faae 6—700 Kr., Andre ikke en Skilling; der er ingen Regler sat for Tillæggets Størrelse i Forslaget. Det maa altsaa forstaaes saaledes, at Rigsdagen ikke turde være i Stand til at fastsætte Regler for Anvendelsen af den Bevilling, som den vil give til et vist Diemed, men at det derimod skulde overlades kommunale Raad i Forening med Ministeren. Medens altsaa Forslaget vel erkjender Principet, at der af Statskassen kan ydes til Dyrctidstillæg for Lærere det Samme, som der var fremsat i Folkethingets Forslag, saa negter Forslaget Rigsdagen at bestemme, hvad der forstaaes ved utilstrækkelig lønneede Lærere, og Forslaget negter derhos Rigsdagen Ret til at kunne bestemme de Regler, efter hvilke den Bevilling, som gives i et vist Diemed, skulde uddeles. Dette røber eller ser i alt Fald ud til at kunne røbe en Mistillid til Rigsdagens Gøse til at skønne ret i denne Retning, og derimod en Tillid, som Flertallet finder overdreven, til Skoleraadene og Ministeren om at skønne ret; men denne Tillid kan Flertallet ikke tilraade at give et Votum til ved at stemme for dette Forslag, saa meget mindre, som det vil ses, at der efter dette Forslag egentlig ikke bliver en eneste Lærer, der faar nogen positiv Ret til Tillæg, og som det vil ses, jeg gjentager det, kan man ikke vide, overhovedet efter hvilke Regler man vil uddele det. Naar det dernæst erindres, at der er en Snes Skoleraad omkring i Landet, saa er det naturligt, at der bliver lige saa mange Skjøn om, hvad der forstaaes ved utilstrækkeligt, og hvad der forstaaes ved passende Tillæg; det kan blive fordelt omkring i Landet efter de mest ulige Bestemmelser. Paa samme Tid har dette Forslag den samme Feil, som Mindretallets havde; det har nemlig den Feil, at, hvis man vedtager det, saa anerkjender og støtter man den høitærede Kultusministers Principer med Hensyn til Maaden at gaa frem paa ved en Reform i Skolelærernes Lønningspørgsmaal. Man

giver altsaa den meget ærede Minister dette Tillidsvotum og anerkjender ved den Forhandling, vi her føre, hans Fremgangsmaade ved en Reform i Lønningspørgsmaalet, uden dermed at sikkre nogen eneste Lærer en positiv Ret til Tillæg, uden at sikkre os, at det bliver nogenlunde rimeligt fordelt, og jeg føier til, vi vise derved en Tillid til Skoleraadene og en Mistillid til os selv, som jeg ikke antager, at man er meget tilbøjelig til, navnlig under de nuværende Forhold, at bekræfte ved et Votum. Det kan være beklageligt for de Personer, der ellers kunde faae et Tillæg og have det nødig, det er muligt, at Somme kunne tage Sagen fra den Side; men jeg skal da her udtale, at selvfølgelig har Ingen af de Bedkommende noget juridisk Krav paa at blive hjulpet paa denne Maade, og det kunde jo ogsaa være haardt for mange andre fattige Familier her i Landet, at vi forlade denne Rigsdag i Mar uden at have frembragt enten paa den ene Side nogen Løttelse i deres Stattebyrder eller paa den anden Side nogen Hjælp, hvor de staa trængende, men at vi derimod fastholde den efter min Mening haarde Lovgivning, der siger til den Trængende: Uagtet det lange, hæderlige, arbeidsomme Liv, forlade vi Dig paa Dørtærskelen til Fattighuset, afladt samtlige dine borgerlige Rettigheder, hvis Du vil have den mest nødtrængende Hjælp. Jeg siger, det er ikke blot de ærede Medborgere, hvorom der her er Tale, som vi paa denne Maade komme til at skuffe ved den Mangel paa Overensstemmelse, der er imellem det høie Ministerium i dette Tilfælde og Folkethinget, men der er mange andre Medborgere, som vi ved vor Virksomhed her ogsaa komme til at skuffe paa Grund af det Misforhold, der finder Sted imellem de forskellige Faktorer af Lovgivningsmagten. Det er derfor af de Hensyn, jeg her har udtalt, nemlig Nødvendigheden af at hævede Rigsdagens Berettigelse til at give Regler for Anvendelsen af en Bevilling, der gives i et vist bestemt Diemed, uden at skulle være tvungen til at give disse Penge ligesom paa Maa og Faa og uden at vide, hvilke Regler der ville blive anlagte, idet vi med det Samme anerkjende en Fremgangsmaade, som vi paa ingen Maade kunne billige — jeg siger, det er af disse Grunde, at Udvalgets Flertal foreslaar at udstemme dette Punkt af Finantsloven. Vi kunne ikke være politisk opfordrede til at reise en Strid paa Finantsloven paa det nuværende Tidspunkt, da vi jo som bekendt gjøre vort Yderste for at hjælpe den høie Regering til at kunne faae Samlingen bragt til Ende i den omtalte Tid — jeg siger, vi kunne mindst nu reise en konstitutionel Strid om dette Spørgsmaal, saalidt som det selvfølgelig kan være Regeringens Agt eller Ønske at reise den; thi den meget ærede Minister har ikke oprindeligt forlangt en saadan Bevilling, og han har endogsaa, saavidt jeg mindes, ved en tidligere Leilighed udtrykkelig erklæret, at for Tiden har han ikke selv Brug for denne Sum, og jeg vil ogsaa